

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Miskoncepce žáků základních škol při práci s tematickou mapou

Autor práce: Michala Šmídová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Hlavním cílem předkládané bakalářské práce je identifikovat a zanalyzovat miskoncepce vznikající u žáků 9. tříd ZŠ při práci s tematickými mapami.

Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je rešerší odborné literatury a diskuzí nad klíčovými pojmy práce. Praktická část pak popisuje výzkum, který autorka uskutečnila na vybraných základních školách.

Práce si stanovila čtyři výzkumné otázky:

- 1) Zvládají žáci bez problému vlastními slovy správně interpretovat informace, které z tematické mapy vyčetli?
- 2) Umí žáci lépe pracovat s tematickými mapami kvalitativních vyjadřovacích metod, než s tematickými mapami kvantitativních vyjadřovacích metod?
- 3) Mají žáci méně mylných představ o tematických mapách, které jsou kartograficky správné, nebo o mapách, které jsou kartograficky chybné?
- 4) Mají žáci, kteří jsou vyučujícím považováni za lepší v zeměpise, menší množství miskonceptí, než žáci považováni v zeměpise za horší?

Práce s literaturou

Autorka prokázala schopnost kvalitně pracovat s českou i zahraniční literaturou. Veškeré zdroje informací jsou řádně citovány.

Metodika práce

První část práce je rešerší odborné literatury za účelem diskuze klíčových pojmů. Druhá – stěžejní – část práce popisuje autorčino šetření. Autorka jako výzkumnou metodu zvolila fenomenografické interview, jehož výsledky dále zpracovala metodou obsahové analýzy.

Výzkumný vzorek tvořilo 24 žáků 9. tříd z pěti základních škol v okrese Děčín (4 žáci byli součástí pilotního šetření, 20 žáků pak šetření hlavního). Autorka vybírala z každé základní školy vždy 4 žáky – dva s horšími a dva s lepšími zeměpisnými znalostmi (přičemž výběr těchto konkrétních žáků byl prováděn jejich učiteli zeměpisu).

Metodiku předkládané práce považuji za vhodně zvolenou, stejně tak hodnotím i vybraný výzkumný vzorek respondentů.

Analytická část práce

Autorka během fenomenografického interview analyzovala s vybranými žáky výskyt jejich mylných představ v oblastech kartografického zobrazení, kartografických vyjadřovacích prostředků (barev a kartografických vyjadřovacích metod), generalizace, kompozičních prvků a závěrečného shrnutí nad oběma mapami. Jednotlivá interview byla nahrána na diktafon a následně přepsána (viz příloha předkládané práce). Autorka pak zjištěné miskoncepce analyzovala a na základě předem stanovených výzkumných otázek výsledky své práce diskutovala.

Analytická část práce je vhodně strukturovaná, jednotlivé fáze na sebe logicky navazují a autorka výsledky svých zjištění detailně a přehledně interpretuje.

Závěry práce

Předkládaná práce splnila cíl, který si vytyčila. Výsledky šetření zodpověděly rovněž všechny čtyři, dopředu stanovené, výzkumné otázky.

Kromě diskuze nad výsledky jednotlivých částí výzkumu autorka rovněž navrhuje další možné směřování zkoumání miskonceptí v oblasti kartografie.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář

Předkládaná bakalářská práce má 64 stran vlastního textu a 23 stran příloh. Rozsah práce je přiměřený. Po formální, stylistické i citační stránce shledávám práci jako výbornou.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce

Bakalářská práce Michaly Šmídové naplnila všechny cíle, které si stanovila. Teoretická část je logicky propojena s částí analytickou a tvoří smysluplný a velmi kvalitně zpracovaný celek. Po formální, stylistické i citační stránce jsem neshledala nedostatky. Autorka prokázala schopnost pracovat s dostupnou odbornou (českou i zahraniční) literaturou a získané informace řádně zpracovat a vyhodnotit.

Oceňuji výběr metodiky výzkumu – fenomenografické interview je metodou náročnou na čas, provedení i vyhodnocení. A samozřejmě je pro zamýšlený účel nejvhodnější.

Práce se věnuje velice aktuálnímu tématu v oblasti moderního vzdělávání. Navíc je to téma, které není v odborné literatuře příliš popsáno, a tak předkládaná bakalářská práce je zcela jistě přínosem v problematice miskonceptí i geografickém vzdělávání.

Předkládaná bakalářská práce Michaly Šmídové splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a

proto ji doporučuji k obhajobě.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě.

Otázky k obhajobě

- 1) Jak byste vysvětlila rozdíl mezi miskoncepcí a „běžnou“ chybou žáků při práci s tematickou mapou? Uveďte, prosím, nějaký konkrétní příklad.
- 2) Myslíte si, že by bylo vhodné využívat (myšleno cíleně) během výuky kartograficky chybné tematické mapy? Jakým způsobem by se s takovou mapou dalo pracovat a co by to, podle Vás, žákům mohlo přinést?

Datum: 4. 6. 2018

Autor posudku: RNDr. Tereza Kocová

Podpis: